

Handreiking

Regionale financiële afspraken beschermd wonen en maatschappelijke opvang

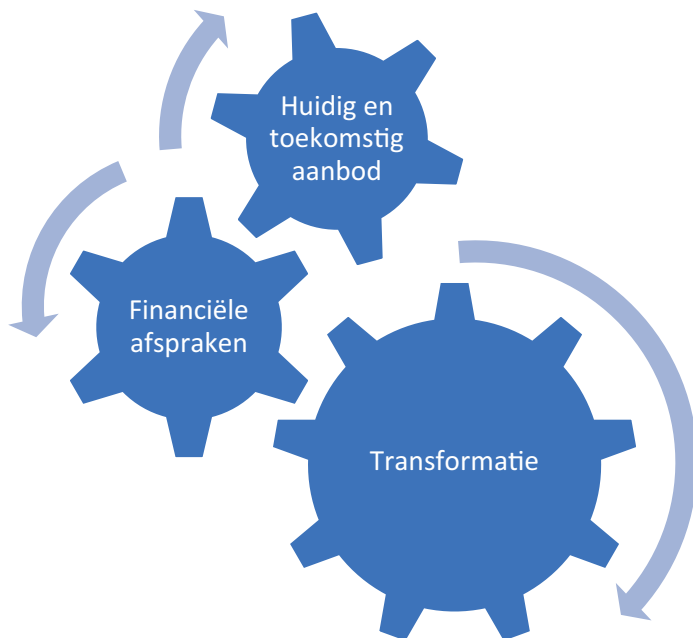

Inleiding

Beschermd wonen is bedoeld voor mensen die zich door psychische of psychosociale problematiek niet zelfstandig kunnen redden. De doelgroepen van beschermd wonen en maatschappelijke opvang overlappen elkaar in meer of mindere mate. Sinds het ingaan van de Wmo 2015 is beschermd wonen een gemeentelijke taak, maatschappelijke opvang was dat al eerder. De financiële middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang gaan nu nog naar de centrumgemeenten. De financiële middelen worden (naar verwachting) per 1 januari 2021 gedecentraliseerd naar alle gemeenten. Dit past bij het uitgangspunt dat elke gemeente verantwoordelijkheid draagt voor het ondersteunen van kwetsbare inwoners, ook als die inwoners beschermd wonen of maatschappelijke opvang nodig hebben. De beweging is van 'regionaal wat moet, lokaal wat kan' naar 'zo lokaal mogelijk'. Gemeenten moeten daarbij nog meer samenwerken en afspraken maken. Over de inhoud en de financiën.

Deze handreiking is bedoeld als hulpmiddel voor het goede gesprek over het maken van regionale financiële afspraken over beschermd wonen en maatschappelijke opvang, voor na 1 januari 2021 en voor de huidige situatie. Gemeenten hebben de VNG gevraagd om verschillende opties in kaart te brengen en zo het denken verder te brengen. Deze handreiking is tot stand gekomen op basis van een bijeenkomst met en input van medewerkers van de gemeenten Gouda, Enschede, Zwolle en Vlissingen.

Deze handreiking is onderdeel van een reeks. Eerder verscheen de [Handleiding Regionaal plan van aanpak beschermd wonen en maatschappelijke opvang: Een taak voor alle gemeenten](#) (2016) en de [Handreiking lokaal uitvoeringsplan beschermd wonen](#) (2018).

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Toekomstvisie	4
De transitieopgave	4
Financiële veranderingen	4
Financiële afspraken maken	5
De huidige situatie in kaart brengen	5
Keuze matrix	6
Invoeringsstrategie, een ander hulpmiddel	8
Keuzes en taakverdeling	9
Financiële risico's	9
Drie voorbeelden: Hoe doen ze het elders?	9

Toekomstvisie

Mensen met psychische of sociale kwetsbaarheid horen erbij in de samenleving. Een passende plaats om te wonen is een belangrijke voorwaarde om te kunnen meedoen. Laagdrempelige voorzieningen, begeleiding en GGZ moeten in de wijken beschikbaar zijn. Dit is de kern van het [advies van de Commissie toekomst beschermd wonen](#) (commissie Dannenberg), in 2015 uitgebracht in opdracht van de VNG. De visie wordt herkend door de doelgroep en in het veld. Het idee is mensen zo veel mogelijk in staat te stellen zelfstandig te wonen. Dat vraagt in de wijk om ondersteuning op maat, waar nodig intensief, waar mogelijk minder intensief: een continuüm van hulp en ondersteuning. Ondersteuning varieert van zeer gespecialiseerd (regionaal) tot meer algemeen (lokaal). Hulp moet snel worden 'opgeschaald' als het niet goed gaat met een cliënt. In veel regio's en gemeenten is de transformatie al volop aan de gang en wordt met veel energie gewerkt volgens de nieuwe inzichten.

De transitieopgave

De beweging is om beschermd wonen waar mogelijk zo lokaal mogelijk (beschermd thuis) te organiseren, waar nu veelal sprake is van grootschaliger beschermd wonen-voorzieningen, hetzij in de voormalige centrumgemeente, hetzij in regiogemeenten. Op termijn moeten plaatsen in intramurale beschermd wonen-voorzieningen worden afgebouwd. Maar dit kan alleen als in de wijken adequate ambulante hulp en ondersteuning voorhanden is, met 24-uurs oproepbare ondersteuning waar gewenst. Dat vraagt meer samenwerking tussen gemeenten, en met zorgaanbieders. Zij moeten de omslag maken, zij kennen de doelgroep en het veld. Bruuske bewegingen kunnen de continuïteit van hulp en ondersteuning in gevaar brengen. In gebieden waar aanbieders en gemeenten intensief samen optrekken – samen de koers uitzetten – komt het meeste van de grond. In veel plaatsen krijgt beschermd thuis al vorm, zoals blijkt uit de [praktijkvoorbeelden op de website van de VNG](#).

Financiële veranderingen

In mei 2018 hebben de VNG en staatssecretaris Paul Blokhuis bestuurlijke afspraken gemaakt over de doorontwikkeling van beschermd wonen en de Wmo. Twee onderdelen daarvan zijn essentieel voor de ontwikkeling van het budget voor gemeenten, alsmede de verdeling tussen regio's en gemeenten.

Openstelling Wlz voor mensen met psychische problematiek

Mensen met forse psychiatrische problematiek van wie vaststaat dat ze blijvend zijn aangewezen op 24-uurszorg, krijgen naar verwachting vanaf 1 januari 2021 toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz). Een wetswijziging om dit mogelijk te maken, is in voorbereiding. De overheveling leidt naar verwachting tot een uitname van circa een derde van het budget voor beschermd wonen. De VNG dringt erop aan dat voldoende budget overblijft voor de begeleiding en toezicht van de groep mensen die in het beschermd wonen onder de Wmo blijft (zie de VNG-brochure '[Eindelijk normaal wonen, wat een feest](#)' (pdf, juli 2018 - lobbydocument t.b.v. de Tweede Kamer)). Voor de uitname worden de huidige uitgaven per cliënt bij gemeenten gehanteerd, qua aantallen cliënten zal bij de raming gebruik worden gemaakt van het [HHM Onderzoek GGZ-cliënten in de Wlz](#) uit 2017.

Nieuw verdeelmodel

Het Rijk en de VNG werken aan een nieuw objectief verdeelmodel van de beschikbare middelen dat beter aansluit op de lokale vraag naar maatschappelijke ondersteuning in de vorm van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Nu worden de budgetten nog verdeeld op historische grondslag. Het streven is de herverdeling van het budget vanaf 1 januari 2021 in te voeren tegelijk met de overheveling van cliënten naar de Wlz. Het nieuwe verdeelmodel geeft evenals de Wlz-uitname onzekerheid voor gemeenten over

de financiën op termijn. Het ligt in de rede dat het nieuwe verdeelmodel een overgangsfase kent zodat gemeenten kunnen toegroeien naar de nieuwe verdeling. Ook aanbieders hebben te maken met onzekerheid over de middelen die ze in de regio duurzaam kunnen inzetten.

Financiële afspraken maken

De vernieuwing van beschermd wonen en de maatschappelijke opvang enerzijds en het objectiveren en decentraliseren van de middelen anderzijds maakt het nodig dat gemeenten financiële afspraken maken in de regio. Gemeenten zijn deels individueel en deels gezamenlijk verantwoordelijk voor de continuïteit en de kwaliteit van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. In de Wmo 2015 staat dat regionale samenwerking belangrijk kan zijn voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering (artikel 2.6.1 lid).

De meeste regio's hebben in vorige jaren al een regionaal plan van aanpak opgesteld voor de transformatie van beschermd wonen, vaak in samenhang met maatschappelijke opvang. Veel gemeenten zijn energiek aan de slag gegaan en hebben bijvoorbeeld een lokaal uitvoeringsplan gemaakt. Financiële afspraken tussen gemeenten zijn een randvoorwaarde voor de veranderopgave. Zonder zulke afspraken komt de transformatie niet van de grond. Het verdient aanbeveling om afspraken op gezette tijden te evalueren, en waar nodig bij te stellen.

De huidige situatie in kaart brengen

Financiële afspraken komen doorgaans niet uit de lucht vallen; ze sluiten veelal aan bij de praktijk van samenwerken en de samenwerkingscultuur in de regio. De basis voor goede afspraken is vertrouwen in elkaar, en dat alle partijen en het nut inzien van de samenwerking. Daarnaast is een gedeelde analyse van de situatie nu belangrijk. Wat is de bestaande wijze van samenwerken? Is er een goed klimaat om de gewenste veranderingen beschermd wonen en maatschappelijk opvang gezamenlijk vorm te geven? Een paar aspecten die een rol kunnen spelen zijn:

- Verschillen in gemeentegrootte in de regio
- De positie van de centrumgemeente nu in relatie tot de gemeenten
- De visie van de verschillende gemeenten op de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang
- Vertrouwen of juist wantrouwen tussen gemeenten in de regionale samenwerking
- Belemmeringen of kansen die gemeenten zien bij de regionale samenwerking

Daarnaast speelt de menselijke factor een belangrijke rol in de samenwerking. Uit praktijkverhalen blijkt dat vernieuwing staat of valt met de betrokkenheid van mensen die erin geloven: betrokken bestuurders, ambtenaren en professionals in het veld. Dit is beperkt te sturen, maar het kan geen kwaad oog te hebben voor dit aspect. Wie kunnen de partners zijn in een coalitie van vernieuwers? Waar zit de energie?

Feitelijke omstandigheden zijn de basis voor de financiële afspraken. Dit zijn daarbij essentiële vragen:

- Hoe zijn voorzieningen over de regio gespreid?
- Zijn er data beschikbaar over de in-, door- en uitstroom van cliënten?
- Hoe is de samenwerking nu georganiseerd? Wat is de juridische constructie?
- Wat zijn de bestaande afspraken over de toegang en de bekostiging van de voorzieningen?
- Sluiten die afspraken aan op de ambitie die is verwoord in het regionaal plan van aanpak?

Keuze matrix

In de matrix op de navolgende pagina's is geprobeerd inzichtelijk te maken hoe de keuze voor de positie van de huidige centrumgemeente, de spreiding van het aanbod en het perspectief op vastgoed met elkaar samenhangen. Wat zijn de voor- en de nadelen, risico's, kansen en afhankelijkheden in verschillende scenario's?

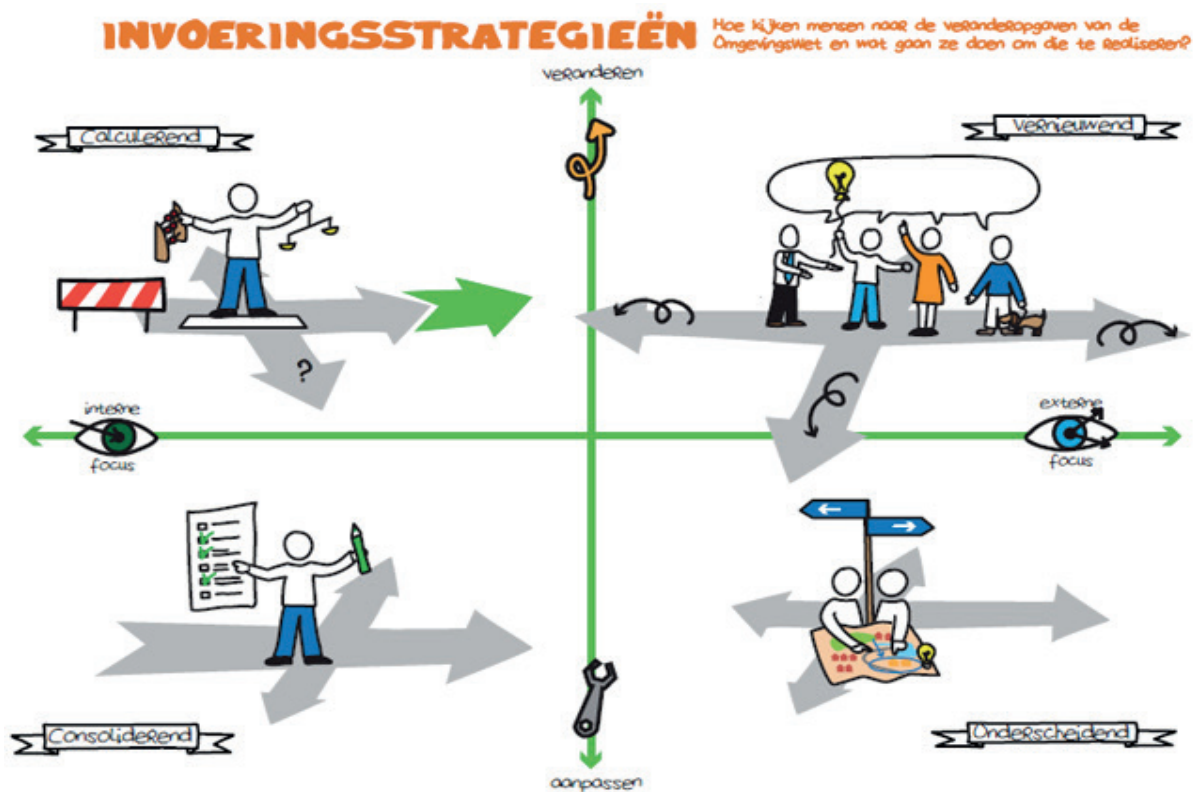
Keuze	Deelkeuze/ scenario	Maatschappelijk effect	Financieel effect	Effect op samenwerking	Effect op organi- saties
Positie centrum- Functie In de regio	Centrumfunctie handhaven (toegang, trekker, transformatie en beleid kenniscentrum, inkoop, landelijke lobby etc.)	++Regie op transformatie door centrumgemeente of -functie blijft	+Dekking uit regionale middelen blijft voorlopig +rem op uitgaven beschermd wonen door centrale toegang	+centrumfunctie in de lead, regiogemeenten volgend	+regie op toegang bij centrumfunctie
		-Transformatie regiogemeenten zet mogelijk niet door	-bijkomende kosten centrumfunctie blijven. Regeling solidariteit/scherpe financiële afspraken nodig.	-regiogemeenten nemen minder verantwoordelijkheid	-minder aandacht voor lokale opgave
	Beperkte centrumfunctie	+meer aandacht voor lokale transformatie	+rem op uitgaven bw door centrale toegang	+meer verantwoordelijkheid regiogemeenten	+meer tijd voor lokale opgave
		-transformatie buiten centrum zet mogelijk niet door	- dekking voor centrum vervaldeels, kosten verschuiven naar de regiogemeenten - Lokaal verdelen budgetten vraagt financiële afspraken en solidariteit	- risico dat regiogemeenten taken niet overpakt	- verlies kenniscentrum
	Centrumpositie loslaten (ook geen centrale toegang)	+meer aandacht voor lokale transformatie	+meer kosten bij gemeenten in de regio	+meer verantwoordelijkheid bij regiogemeenten	+meer tijd voor lokale opgave
		-transformatie buiten centrum zet mogelijk niet door	-dekking centrumfunctie vervalte, kosten verschuiven naar regiogemeenten -risico op extra kosten door vervallen centrale toegang -risico op discussie over oordeel centrale toegang en kosten voor regiogemeenten die daaruit voortvloeien	-risico dat taken door regiogemeenten niet worden overgepakt	-verlies kenniscentrum -verlies regie op toegang -uitvoering vrouwenopvang en huiselijk geweld in de knel
	Voorzieningen op dezelfde plek houden Indien veel aanbod in de voormalige centrumgemeente	+geen/weinig veranderingen voor huidige cliënten +behoud flexibiliteit t.b.v. veranderende zorgvraag	+geen frictiekosten stenen	+veel belang bij behouden trekkersrol centrumfunctie in de regio	+continuïteit bedrijfsvoering zorgpartijen en woningcorporaties. +voorkomt kapitaalvernietiging (wacht eerst impact Wlz af)

Keuze	Deelkeuze/ scenario	Maatschappelijk effect	Financieel effect	Effect op samenwerking	Effect op organi- saties
Spreiding van het aanbod		-concentratie zwa- re doelgroep als die in de centrum- gemeente blijft -verzwaring kan leiden tot overlast	- risico's blijven voor centrum. Vraagt solidariteit en verevening met regiogemeenten	-risico's liggen voor bij centrum. Afspraken nodig voor solidariteit en verevening.	-(in principe) geen ruimte voor nieu- we locaties
	Voorzieningen deels sluiten en/of verplaatsen (o.b.v. omvang doel- groep centrumge- meenten)	+inwoners kunnen bij hun eigen ge- meente terecht	+kosten van een uitkering en der- gelijke vervallen voor de centrum- gemeente; de andere gemeen- ten krijgen meer kosten	+regiogemeenten ook aan zet	+meer ruimte voor nieuwe aanbieders en initiatieven
		-huidige cliënten moeten evt. ver- huizen -risico dat er nog geen nieuw aan- bod is in de regio	-alternatieve invulling leeg- staande panden leidt mogelijk tot nieuwe kansen en/of kosten voor centrumgemeente	-samenwerking met zorgpartijen/ woningcorpora- ties mogelijk op scherp - afhankelijk van inzet/investering door regio- gemeenten (grond- beleid)	-afbouw/verplaat- sen kan niet met kaasschaaf want minimaal volume nodig
	Voorzieningen sluiten en of verplaatsen (o.b.v. aantallen inwoners verdelen)	+meer spreiding doelgroep: minder impact op wijk/ buurt	+kosten uitkering vervallen voor cen- trumgemeente/ regiogemeenten krijgen die kosten	+regiogemeenten aan zet	+veel ruimte voor nieuwe aanbieders en initiatieven
		-deel doelgroep centrumgemeente afhankelijk van aanbod regio- gemeenten -maatschappe- lijke onrust rond start nieuwe locaties	- alternatieve invu- ling panden leidt tot nieuwe kansen/ kosten (voor veelal de centrumge- meente)	-samenwerking met zorgpartijen/ woning-corpora- ties op scherp -afhankelijk van grondbeleid regio- gemeenten	- minimaal volume nodig t.b.v. gezon- de bedrijfsvoering
Perspectief vast- goed/wie neemt het initiatief?	Inkooprelatie (Centrumfunctie koopt bedden in voor specifieke doelgroep; initiatief ligt bij zorgpartijen)	-geen oplossing brede opgave	+geen investering van gemeente om ruimtes geschikt te maken voor wonen of andere doelgroepen	+zorgpartijen zijn zelf verantwoorde- lijk voor hun vast- goed, gemeenten sturen daar niet op	+veel huidige locaties zijn niet levensloopbesten- dig of duurzaam en toegankelijk +veranderopgave is te overzien
		-ongewenste doel- groepen	-kosten leegstand (voor wie?) -missen obrengst uit verkoop	-geen regie op wat er gebeurt met lege plekken	-risico op kapitaal- vernietiging
	Maatschappelijk vastgoed	+kansen voor an- dere doelgroepen/ nieuwe initiatieven		+regie voeren op transformatie zorg- vastgoed t.b.v. woonopgave	+panden blijven evt. behouden voor als de vraag weer toeneemt
		-kennen vraag/ wensen overige doelgroepen nog onvoldoende	-wie betaalt de investering om panden geschikt te maken?	-omzetten naar regulier wonen drukt regionale af- spraken provincie	-veranderopgave is te groot en complex. Welke belang heeft zorg- partij bij wonen?

Invoeringsstrategie, een ander hulpmiddel

In het regionaal plan van aanpak staan concrete ambities, beoogde resultaten en inspanningen. Voor het maken van financiële afspraken met een duurzaam karakter is een kernvraag welke opgaven de gemeenten regionaal zien en hoe ze die financieel het beste kunnen organiseren. Gaan we voortbouwen op de bestaande ingezette beweging of moet het roer om? Is de manier van werken meer gericht op de gemeentelijke organisatie of is de focus meer extern gericht? Werk je projectmatig of begin je klein met pilots? Het onderstaande plaatje over invoeringsstrategieën is 'geleend' van het VNG-programma Omgevingswet. Het is een denkkader voor het doorvoeren van een transitie op een manier die past bij de gemeente c.q. de regio. Het assenkruis kan helpen bij het gesprek over de veranderopgave. Hoe staat onze regio erin? Waar plaatsen verschillende gemeente(bestuurders) zich in het assenkruis? Hoe ziet men de veranderopgave? Welke afspraken volgen daaruit?

- Bij een consoliderende strategie worden vooral noodzakelijke veranderingen doorgevoerd, bijvoorbeeld als gevolg van wet- en regelgeving of financieel. De veranderopgave wordt niet als groot beschouwd.
- Bij de onderscheidende strategie gebruikt de gemeente de transitie om lokaal op onderdelen het verschil te maken (bijvoorbeeld via pilots)
- Bij de calculerende strategie wordt gewerkt met businesscases. Welke verandering streven we na? Wat levert voordeel op?
- Bij de vernieuwende strategie streven gemeenten naar grote veranderingen, de mogelijkheden voor vernieuwen worden maximaal benut.

Keuzes en taakverdeling

Uit de voorbeelden in het land valt op te maken dat op basis van de inhoudelijke koers een aantal hoofdkeuzes is te maken ten aanzien van de financiële samenwerking in de aanloop naar de situatie na 2021.

- Financiële risico's regionaal afdekken of lokaal per gemeente
- Een blijvende sterk aanwezige of een terugtrekkende centrumgemeente
- Voor- en nadelen verevenen (achteraf) of doordecentraliseren (vooraf)
- Verdelen op basis van inwoneraantallen (of omvang geobjectiveerde middelen) of op de daadwerkelijke ondersteuningsbehoefte

Het is belangrijk dat de afspraken voorzien in een duidelijke taakverdeling, en waarborgen dat elke gemeente zijn verantwoordelijkheid goed invult.

- Inspanningsverplichtingen van elke gemeente vastleggen
- Welk maatwerk biedt elke gemeente?
- Wat doet elke gemeente op het terrein van wonen?
- Wat doet elke gemeente op het terrein van preventie?

Financiële risico's

De omvang van de groep inwoners die gebruik maakt van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen is niet groot. Maar de kosten per cliënt zijn hoog; er is een aanzienlijk financieel risico. De herverdeling van de middelen over alle gemeenten in Nederland brengt onzekerheid met zich mee, evenals de uitname uit het budget ten behoeve van de openstelling van de Wlz voor een deel van de doelgroep. De cliëntgroep die gebruik maakt van beschermd wonen wordt weliswaar kleiner, maar de mensen die overblijven hebben complexe problemen. Ook komt een groep mensen met zware problematiek binnen door de ambulantisering van de GGZ (waaronder de 'beddenafbouw'). Het bekorten van de behandelduur in de forensische zorg is ook een risico voor gemeenten, deze cliënten zullen veelal instromen in het reguliere beschermd wonen. De gevolgen van beleid op verwante terreinen laten zich voelen bij gemeenten.

Regionale financiële afspraken kunnen het risico voor individuele gemeenten verkleinen, of in elk geval spreiden. Dit geldt ook voor het spreiden van grootschalige voorzieningen. Belangrijke vraag daarbij is wat je in de regio ongeveer nodig hebt aan voorzieningen.

Drie voorbeelden: Hoe doen ze het elders?

Een blauwdruk voor het maken van financiële afspraken is er niet; de verschillen tussen gemeenten en regio's zijn daarvoor te groot. Onderstaande voorbeelden geven in kort bestek een indruk van de aanpak en werkwijze van drie verschillende gemeenten c.q. regio's. Alle voorbeelden zijn verder uitgewerkt op de website van de VNG. Bij elk voorbeeld staat een link naar de uitgebreide beschrijving.

Gemeenschappelijke regeling Gooi- en Vechtstreek

De gemeenten in de Gooi- en Vechtstreek werken in een Gemeenschappelijke Regeling samen aan de transitie beschermd wonen. Ze delen de kosten en het financiële risico naar rato van het inwonertal. De middelen voor vrouwenopvang, maatschappelijke opvang en beschermd wonen middelen zitten in één pot. De regio doet de beleidsuitvoering, inkoop en het contractbeheer. Het budget wordt aangevuld met een bijdrage van de regiogemeenten naar rato van het inwonertal. Geld dat overblijft, wordt in een bestemmingsreserve gestort die maximaal € 2 miljoen bedraagt. Wat daar bovenop zou overblijven, wordt teruggestort naar de gemeenten. Als in de toekomst blijkt dat lokaal meer geld nodig is en regionaal minder, komt er een

herverdeling van middelen. Dit past in het streven zo veel mogelijk lokaal te organiseren om zware zorg te vermijden. Het regionaal bestuur (portefeuillehouders en gemeenteraden) besluiten over wat regionaal en lokaal wordt uitgevoerd.

Kenmerken Gooi- en Vechtstreek

- Gemeenschappelijke regeling, geen centrumgemeenterol
- Vooraf begroten
- Eén integraal budget
- Voor- en nadeel verrekenen naar rato van het aantal inwoners
- Bestemmingsreserve van € 2 miljoen
- Beleidsprogramma's van 1,5 tot 2 jaar

[Een uitgebreide beschrijving van het praktijkvoorbeeld Gooi- en Vechtstreek](#)

Regio IJssel-Vecht, samen financieel verantwoordelijk

Negen gemeenten in de Regio IJssel-Vecht dragen samen de financiële verantwoordelijkheid voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Elke gemeente heeft een passend aandeel in financiële voor- of nadelen. Een aantal coördinerende taken, waaronder contractering op subsidiebasis, is belegd bij de centrumgemeente Zwolle. De gemeenten maken gezamenlijk afspraken welke voorzieningen lokaal of regionaal worden georganiseerd. De toegang is regionaal georganiseerd in samenhang met de lokale toegang tot Wmo- en jeugdhulpvoorzieningen, en belegd bij de GGD IJsselland. De centrumgemeente Zwolle houdt jaarlijks ca. 2,5% van het rijksbudget voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen in voor het dekken van de regionale uitvoeringskosten, waaronder de regionale toegang en de kosten van de beleidscapaciteit en contactmanagement bij de centrumgemeente. Het resterende budget is beschikbaar voor voorzieningen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Budgettaire voor- en nadelen worden verevend. Dat gebeurt op basis van een passend aandeel per gemeente, waarbij de omvang per gemeente van de Wmo-integratie-uitkering is benut. Alle Wmo-integratie-uitkeringen worden bij elkaar opgeteld (= 100%). Het percentuele aandeel van elke gemeente van dat totaal, is hetzelfde als het percentage waarmee de gemeente deelt in meevallers en verliezen: het 'passend aandeel'. Vanaf 2019 ontvangen alle gemeenten vooraf het passende aandeel van de begrote voordelen. Hiermee zijn gemeenten lokaal in staat om meer en meer een 'beschermd thuis' te bieden.

Kenmerken van de aanpak in de regio IJssel-Vecht

- Samenwerken en samen beslissen; alle gemeenten medeverantwoordelijk
- De centrumgemeente contracteert op subsidiebasis, coördineert het beleid en is opdrachtgever voor de regionale toegang
- Voor- en nadelen delen (naar rato van de Wmo-integratie-uitkering)
- Vooraf geprognostiseerd voordelen op begrotingsbasis verdelen onder samenwerkende gemeenten (t.b.v. lokale uitgaven)

[Een uitgebreide beschrijving van het praktijkvoorbeeld van de regio IJssel-Vecht](#)

Regio Midden-Holland, middelen al 'doorgedecentraliseerd'

In de regio Midden-Holland zijn samenwerkende zorgorganisaties en de gemeenten een pilot gestart (Gewoon Thuis) die steeds verder wordt uitgebouwd. Vanaf het begin zijn cliënten bij de ontwikkeling van dit concept. Centrumgemeente Gouda en de gemeenten in de regio Midden-Holland lopen vooruit op de doordecentralisatie van de middelen voor beschermd wonen. Uit het budget beschermd wonen betaalt de centrumgemeente enkel de bedden. Alle overige intensief specialistische zorg die in de wijk, of vanuit een kleinschalig wooninitiatief, wordt geboden aan inwoners met een ernstige psychische kwetsbaarheid wordt lokaal geïndiceerd en betaald, inclusief de overbruggingszorg. Deze kosten worden (vanuit het budget voor beschermd wonen aan de gemeenten achteraf vergoed. Daarvoor is een compensatieregeling afgesproken. Met de zorgorganisaties is de afspraak gemaakt dat ze opschalen waar nodig en afschalen zodra het mogelijk is.

Kenmerken van de aanpak in de regio Midden-Holland

- Klein begonnen
- Intensieve samenwerking met cliënten en zorgorganisaties
- Lokaal georganiseerde toegang

- Middelen meteen doorgedecentraliseerd door middel van een compensatieregeling voor regiogemeenten met achteraf verrekening
- Sterke prikkel voor lokale oplossingen

[Een uitgebreide beschrijving van het praktijkvoorbeeld Regio Midden-Holland](#)

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

november 2018

vng.nl